

پاسخ نامه آیین دادرسی کیفری

سوال 101

طبق ماده ۲۶۵ قانون آیین دادرسی کیفری:

اگر عمل جرم نباشد یا ادله کافی برای انتساب جرم وجود نداشته باشد → بازپرس قرار منع تعقیب صادر می‌کند و پرونده را فوری نزد دادستان می‌فرستد.

دادستان ظرف سه روز پرونده را ملاحظه و نظر کتبی خود را اعلام می‌کند.

بنابراین گزینه صحیح: قرار منع تعقیب و ارسال پرونده نزد دادستان.

سوال 102

طبق ماده ۲۷۰:

قرار بازداشت موقت از جمله قرارهای قابل اعتراض است (بند ب).

شخص مقیم خارج از کشور یک ماه از تاریخ ابلاغ فرصت دارد تا اعتراض خود را مطرح کند.

سوال 103

مستند: ماده ۲۷۴ - «دادگاه در صورتی که اعتراض شاکی به قرار منع یا موقوفی تعقیب را موجه بداند، آن را نقض و قرار جلب به دادرسی صادر می کند.»

سوال 104

مستند: ماده ۲۷۸ - «... هرگاه به علت فقدان یا عدم کفایت دلیل، قرار منع تعقیب صادر و در دادسرا قطعی شود، ... پس از کشف دلیل جدید، با نظر دادستان برای یک بار قابل تعقیب است.»

سوال 105

مستند: تبصره ماده ۲۸۹ - «پیشنهاد انتصاب،

جابه‌جایی و تغییر شغل و محل خدمت دادستان‌های عمومی سراسر کشور پس از کسب نظر موافق از رئیس کل دادگستری استان ذی‌ربط با دادستان کل کشور است.»

✓ سوال 106

مستند: تبصره ماده ۲۹۸ - «... تا زمانی که دادگاه اطفال و نوجوانان در محلی تشکیل نشده است، به کلیه جرایم اطفال و نوجوانان به جز جرایم مشمول ماده (۳۱۵) این قانون، در شعبه دادگاه کیفری دو یا دادگاهی که وظایف آن را انجام می‌دهد رسیدگی می‌شود.»

✓ سوال 107

مستند: ماده ۳۰۲، بند «ث» - جرایم سیاسی و مطبوعاتی در صلاحیت دادگاه کیفری یک است.

✓ سوال 108

مستند: ماده ۳۰۳ بند «ب» - توهین به مقام بنیان‌گذار جمهوری اسلامی ایران و مقام رهبری در صلاحیت دادگاه انقلاب است.

✓ سوال 109

چون اگر قبل از شروع رسیدگی سن متهم بیش از هجده سال تمام باشد، رسیدگی در دادگاه کیفری صالح انجام می‌شود، نه در دادگاه اطفال. اما متهم همچنان از امتیازات دادگاه اطفال بهره‌مند می‌شود.

✓ سوال 110

مطابق ماده 307، نماینده مجلس شورای اسلامی (زیرا رسیدگی به اتهامات نمایندگان مجلس، به طور استثنایی در دادگاه‌های کیفری تهران انجام می‌شود، نه در محل وقوع جرم).

✓ سوال 111

مطابق ماده 310 اصل: متهم در دادگاهی محاکمه

می‌شود که جرم در حوزه آن واقع شده است.

چند جرم در حوزه‌های مختلف: رسیدگی در دادگاهی که مهم‌ترین جرم در آن رخ داده است.

اگر مجازات جرائم مساوی باشد: رسیدگی در دادگاهی که متهم در آن دستگیر شده.

اگر متهم دستگیر نشده باشد: رسیدگی در دادگاهی که ابتداء تعقیب در آن شروع شده.

سوال 112

ماده 312

اصل: هرگاه اطفال یا نوجوانان با بزرگسالان مرتکب جرم شوند، رسیدگی فقط در دادگاه اطفال و نوجوانان انجام می‌شود.

تبصره: اگر تحقق جرم منوط به فعل چند نفر باشد و

یکی از متهمان زیر ۱۸ سال باشد، کل رسیدگی در دادگاه اطفال انجام می‌شود، ولی اصول اشخاص بالای ۱۸ سال در آنجا تابع قواعد عمومی خواهد بود.

سوال 113

مستند: ماده ۳۷۰ - دادگاه تحقیقات لازم از نزدیکان و سایر مطلعان انجام می‌دهد، نظریه پزشکی قانونی را تحصیل می‌کند و در صورت احراز جنون، قرار موقوفی تعقیب صادر می‌کند و اقدامات تامینی برای متهم رعایت می‌شود.

سوال 114

مستند ماده 385 هر طرف می‌تواند حداکثر سه وکیل معرفی کند.

بعد از تشکیل جلسه رسیدگی، استعفا یا عزل وکیل پذیرفته نمی‌شود.

سوال 115

ماده ۴۰۸ - «رئیس دادگستری یا رئیس کل دادگاه‌های شهرستان مرکز استان هر حوزه حسب مورد ریاست دادگاه‌های اطفال و نوجوانان را نیز برعهده دارد.»

نکته کلیدی: این ماده فقط مسئولیت ریاست را مشخص می‌کند و شامل نحوه رسیدگی یا اختیارات قضایی نیست

سوال 116

ماده ۴۱۱ قانون آیین دادرسی کیفری - «رئیس دادگستری می‌تواند شخصاً به جای او انجام وظیفه کند یا یکی از قضات واجد شرایط را به طور موقت مامور رسیدگی نماید.»

نکته کلیدی: این ماده تضمین می‌کند رسیدگی متوقف نشود و قاضی موقت قانونی تعیین می‌شود.

سوال 117

در جرائم مهم یا مستلزم دیه بالا، ابلاغ به ولی یا سرپرست قانونی برای تعیین وکیل انجام می‌شود.

اگر وکیل تعیین نشود یا حضور نداشته باشد بدون عذر موجه: مرجع قضائی برای متهم وکیل تعیین می‌کند.

جرائم تعزیری درجه هفت و هشت: ولی یا سرپرست می‌تواند خود دفاع کند یا وکیل تعیین نماید، نوجوان نیز می‌تواند از خود دفاع کند.

مستند: ماده ۴۱۵ قانون آیین دادرسی کیفری

سوال 118

صورت صدور قرار منع تعقیب برای ماموران، پرونده جهت تعیین دیه و خسارت توسط سازمان متبوع به دادگاه نظامی ارسال می‌شود.

نماینده یگان مربوط برای شرکت در جلسه دعوت می‌شود، اما عدم حضور او مانع رسیدگی و صدور رأی نیست.

مستند: ماده ۶۳۱ قانون آیین دادرسی کیفری

سوال 119

پس از صدور کیفرخواست، اگر معلوم شود متهم جرم دیگری از همان نوع مرتکب شده، دادگاه اختیار دارد:

1. به جرم جدید رسیدگی کند

2. یا پرونده را جهت تکمیل تحقیقات به دادسرا ارجاع دهد

مستند: ماده ۶۲۹ قانون آیین دادرسی کیفری.

نکته کلیدی: این ماده امکان رسیدگی همزمان به جرائم هم‌نوع را پس از صدور کیفرخواست فراهم می‌کند.

سوال 120

اصل: وکلای خارجی به طور کلی حق حضور در دادگاه نظامی برای دفاع را ندارند.

استثناء: چنانچه تعهدات بین‌المللی دولت ایران این حق را اجازه دهد، حضور آنها مجاز است.

مستند: ماده ۶۲۶ قانون آیین دادرسی کیفری.

نکته کلیدی: این ماده محدودیت حضور وکلای خارجی در دادگاه‌های نظامی را مشخص کرده و تنها به تعهدات بین‌المللی استناد می‌کند.